

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОНИКА
„Мария Склодовска – Кюри” град Сливен**

Сливен 8800 бул. „Банско шосе” №21, тел. (+359 44) директор 622 136, секретар 624 882, fax 62 21 36, гл.
счетоводител 62 52 48, pgee_sliven@abv.bg, <http://www.mariecurie.hit.bg>

УТВЪРЖДАВАМ:

ИНЖ. ТАТЯНА БАШЕВА-КЪНЕВА
ДИРЕКТОР ПГЕЕ „МАРИЯ КЮРИ”
ЗАПОВЕД РД-06-522/14.09.2020

**Програма за превенция на
ранното напускане на училище
за учебната 2020/2021 година**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система ПГЕЕ „Мария Склодовска Кюри“ е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие до 2020 г., и е съобразена с цели в сферата на средното образование, определени на областно ниво. Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и на преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 г.

Програмата се основава на определените в Стратегията водещи принципи за законосъобразност, партньорство, прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите, приемственост, устойчивост на резултатите, своевременност, отчетност, мониторинг и контрол, иновативност.

Програмата акцентира върху:

1. Мерки, свързани с превенцията на риска от отпадане от училище.
2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.
3. Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

II. ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици се базира на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.

III. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на ученици от училище:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите, негативно отношение към образованието на родителите и/или детето
- Липса на ефективни санкции за родителите.

- Нисък жизнен стандарт на част от населението в резултат на продължителна безработица.
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище.
- Липса на достатъчно финансови възможности в училище за подкрепа на застрашени от отпадане ученици по социални причини.
- Липса на подкрепяща среда, която да замени липсата на грижа от страна на родителите.
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.
- Негативно влияние на средата - на улицата/приятелския кръг.
- Липсата на мотивация сред семейства от ромския етнос за продължаване на образованието в гимназиален етап

IV. Анализ на влиянието на причини, водещи до отпадане от училище;

Анализирайки проблема констатирахме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане.

За част от семейства образованието не е приоритет. Случва се да се изселват цели семейства, за учениците(децата) няма точна информация дали постъпват в училище там, или не.

Доста ученици срещат трудностите при усвояване на учебния материал, което води до демотивация. Не са редки случаите на затруднена адаптация на децата от етнически малцинства в учебния процес.

V. Причините за направените неизвинени отсъствия през миналата и през настоящата учебна година и липсата на мотивация за учене у учениците;

През изминалата учебна година за направените отсъствия основните причини са:

- Заниженият родителски контрол към осигуряване на присъствие на учениците(децата) в училище.
- Продължително отсъствие от училище
- Проблемна семейна среда
- Трудна адаптация към изискванията в училище.

VI. Предложения за нови форми и методи за работа с ученици, застрашени от преждевременно отпадане от училище.

- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите- партньори на училището;
- Работа на училищното настоятелство с родители на застрашени от отпадане деца
- Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема
- Мотивиране на продължаване на образованието в следваща степен или за придобиване на професионална квалификация;

- Работа по развитието на класа като екип, преодоляване на обособяването по етническа паралелка на децата;
- Ангажиране на Ученическия съвет с дейности за превенция на преждевременното напускане на училище;
- Включване в извънкласни форми на ученици, застрашени от отпадане;
- Оптимизиране и обогатяване формите за организиран спорт, туризъм и отдих.

VII. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Увеличаване разнообразието и ефективността на прилаганите от училището мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез подкрепа и публично оповестяване на добри практики и политики.
- Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на програми, в резултат на което да намалее броят на децата и учениците в риск от отпадане.

С изпълнението на целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- приложен единен комплекс от политики, планове и мерки на училищно ниво, съответстващи на националните и основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности;
- задържане на нивото на отпаднали ученици от училището чрез редовното посещаване.

Постигането на определените цели и очакваните резултати ще бъде наблюдавано и измерено чрез количествените индикатори към всяка конкретна мярка.

Политики и мерки в ПГЕЕ „Мария Кюри”, произтичащи от:

Семейни и социални причини:

1. Възможно е нежелание на родителите детето да ходи на училище, поради страх от социална изолация, по – ниска самооценка, невъзможност към адаптиране към учебния процес и останалите ученици.

Мерки: Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата от ромски произход, както и изоставени от семейства, заминали за чужбина.

2. Трудова миграция на родителите. Напускане на единия или двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставане на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с новите модели на поведение на децата и трудовата социална обстановка.

Мерки: Ежеседмични контакти от класните ръководители с родителите/настойниците/ на учениците, консултации с педагогическия съветник и сътрудничество с Отделите за закрила на детето и други институции, а при необходимост при прояви на тези деца – Детска педагогическа стая.

3. Недостатъчна образованост на родителите и липса на занижен контрол върху цялостното развитие на ученика. Изразява се в неконтролиране на часовете за прибиране от училище, непознаване на контактите и приятелския кръг на детето, непроверяване на изученото през деня и подготовката на ученика за следващия ден – домашни работи, изпълнение на други поставени от учителя задачи.

Мерки: Провеждане на срещи на тези родители с ръководство, класни ръководители, педагогически съветник, мотивиране, консултиране и приобщаване към училищната общност.

4. Чести конфликти между агресивни родители, negliжиране и насилие над детето – побой, домашно насилие, развод и др.

Мерки: Сътрудничество с „Отдела за закрила на детето” и други институции.

5. Социално слаби семейства .

Мерки: Оказване на социална помощ чрез получаване на социални стипендии.

Други по – важни мерки и дейности, залегнали в програмата на ПГЕЕ за превенция на ранното напускане на училище са:

1.1 Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците:

- Изготвяне на база данни от класните ръководители, в чиито класове има ученици от рискови групи.

- Обобщаване всяка седмица на информацията за отсъствията на учениците от класните ръководители. При натрупване на неизвинени отсъствия на ученик - информиране на родителите от класния ръководител за изясняване причините за отсъствията.

1.2 Координиране на действията на класните ръководители с тези на педагогическия съветник и училищното ръководство.

1.3 Запознаване на учениците с правилника на училището от класните ръководители още в първия учебен час.

1.4 Разглеждане в ЧК на теми свързани :

- с превенция на насилието;

- с неправомерните действия, характерни за малолетните и непълнолетните ученици;

- опасностите от сърфиране в интернет както и други рискови прояви, които могат да застрашат децата и да доведат до отпадането им от училище;
- теми свързани с гражданското образование /здравно образование и възпитание/.

1.5 Системно подпомагане на ученическия колектив за създаване на екипност , доверие, подобряване на модела на общуване и изграждане на толеранс.

1.6 Подпомагане адаптирането на учениците от осмите класове.

1.7 Утвърждаване на позитивна дисциплина – използване на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

1.8 Развитие на училищната общност – превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

1.9 Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към индетифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище.

1.10 Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.

1.11 По – голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, електронни уроци, онагледяване, практическа насоченост.

1.12 Осигуряване на всеки застрашен от отпадане ученик поради слаби оценки и невъзможност да покрие държавните образователни стандарти на консултации по съответните предмети по утвърден график , както и допълнителна работа с тези ученици през ваканциите.

1.13 Занимания по интереси – за развитие на способностите и на компетентностите на учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравно образование, както и придобиване на умения за лидерство.

1.14 Включване на застрашените от отпадане ученици в извънкласни и извънучебни дейности: училищни турнири, спортни състезания, едномесечни екскурзии, зелени училища, образователен театър, посещение на изложби и концерти и др. В училището има традиция всяка година да се провеждат благотворителни концерти.

1.15 Поощряване с морални и материални награди.

- 1.16 Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава / наставничество /.
- 1.17 Консултиране на застрашените от отпадане ученици с педагогическия съветник
- 1.18 Кариерно развитие: Дейностите свързани с професионалното ориентиране и кариерното развитие на учениците.
- 1.19 Библиотечно информационно обслужване – в училището се осигурява чрез училищната библиотека, която гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.
- 1.20 Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с училищното ръководство.
- 1.21 Сътрудничество с различни организации – Дирекция „Социално подпомагане”, отдел за закрила на детето, ДПС, „Фондация АРРЕТЕ” и др.
- 1.22 Отчет на дейностите и мерките по програмата.

Програмата за Превенция на ранното отпадане от училище е приета на заседание на Педагогическия съвет/Протокол №:9/14.09.2019 г